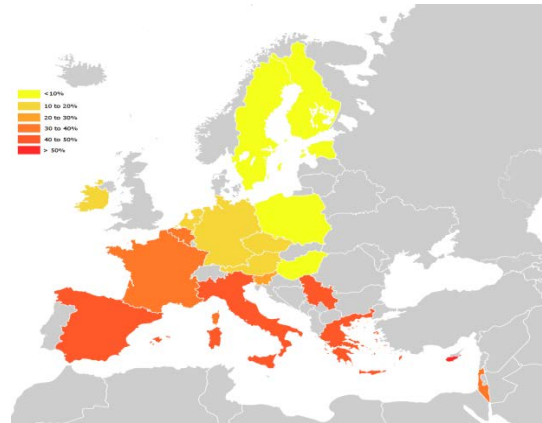

5ο Συνέδριο Οδικής Ασφάλειας
Βόλος, 25-26 Οκτωβρίου 2012

Οδηγώντας μοτοσικλέτα υπό την επήρεια αλκοόλ και άλλων ουσιών

[Ε. Παπαδημητρίου](#)¹, [Α. Θεοφιλάτος](#)¹, [Γ. Γιαννής](#)¹,
[J. Cestac](#)², [S. Kraïem](#)², [C. Barbier](#)²

¹Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Τομέας Μεταφορών και Συγκοινωνιακής Υποδομής
²IFSTTAR, France

Σύνοψη της βιβλιογραφίας

- Η κατανάλωση αλκοόλ από μοτοσυκλετιστές έχει δεχθεί λιγότερη έμφαση στη βιβλιογραφία, παρόλο που έρευνες τη συσχετίζουν με αυξημένη επικινδυνότητα και σοβαρότητα ατυχημάτων.
(*Preusser et al., 1995; Lin et al., 2003; Savolainen and Mannering, 2007; Ahlm et al., 2009*).
- Η οδήγηση μοτοσυκλέτας και η κατανάλωση αλκοόλ μπορεί να είναι βασικός παράγοντας για τα $\frac{3}{4}$ των ατυχημάτων.
(*Kasantikul et al., 2005*)
- Οι μοτοσυκλετιστές είναι πιο ευαίσθητοι στην επιρροή του αλκοόλ από τους επιβάτες ΙΧ, καθότι εμπλέκονται σε θανατηφόρα ατυχήματα με χαμηλότερα επίπεδα αλκοόλ στο αίμα τους.
(*Lin & Kraus, 2009; Voas et al., 2007; Watson & Garriott, 1992*)
- Γενικά παρατηρείται έλλειψη αναλυτικών στοιχείων στο θέμα αυτό, ενώ δεν έχουν εξετασθεί οι απόψεις των μοτοσυκλετιστών πάνω στην οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ και άλλων ουσιών ή κούρασης, ιδιαίτερα σε διεθνές επίπεδο.

Στόχος

Η ανάλυση των απόψεων και των αντιλήψεων των Ευρωπαίων μοτοσικλετιστών, για την οδική ασφάλεια σε σχέση με την οδήγηση μοτοσικλέτας υπό την επήρεια αλκοόλ, φαρμάκων ή κούρασης.

Δεδομένα

Τα δεδομένα συλλέχθηκαν από την ευρωπαϊκή έρευνα SARTRE-4, η οποία συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και περιελάμβανε 18 ευρωπαϊκές χώρες και το Ισραήλ. Ένα δείγμα 4,483 μοτοσικλετιστών συνολικά, ερωτήθηκε με χρήση ερωτηματολογίου για τις απόψεις, αντιλήψεις, και τις στάσεις σχετικά με την οδική ασφάλεια.

Μεθοδολογία

Περιγραφικές στατιστικές μέθοδοι και μη παραμετρικές μέθοδοι για σύγκριση μεταξύ των χαρακτηριστικών των μοτοσικλετιστών αλλά και μεταξύ κρατών της Ε.Ε.

Αλκοόλ και οδήγηση (1)

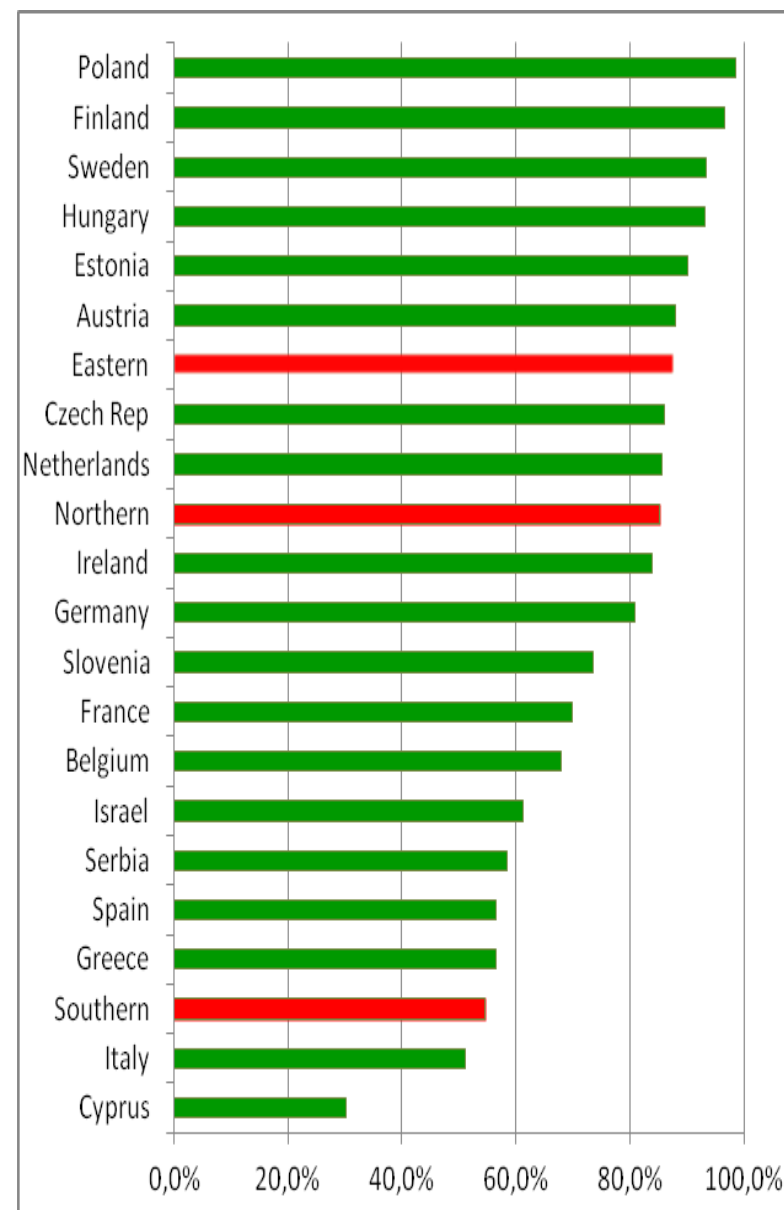
Δείγμα μοτοσικλετιστών

- 3885 άντρες και 598 γυναίκες
- η μέση ηλικία τους είναι 39.5 ετών

Αλκοόλ και οδήγηση

Ποσοστό των ερωτηθέντων που απάντησαν ότι «δεν οδήγησαν ποτέ υπό την επήρεια αλκοόλ τον τελευταίο μήνα» ανά χώρα και ανά ομάδα χωρών (νότιες, βόρειες και ανατολικές).

- Παρατηρείται σημαντικό εύρος των ποσοστών οδήγησης στις διάφορες χώρες.
- Οι νότιες χώρες φαίνεται να δηλώνουν πιο συχνή οδήγηση και αλκοόλ από ότι οι βόρειες και ανατολικές χώρες.

Αλκοόλ και οδήγηση (2)

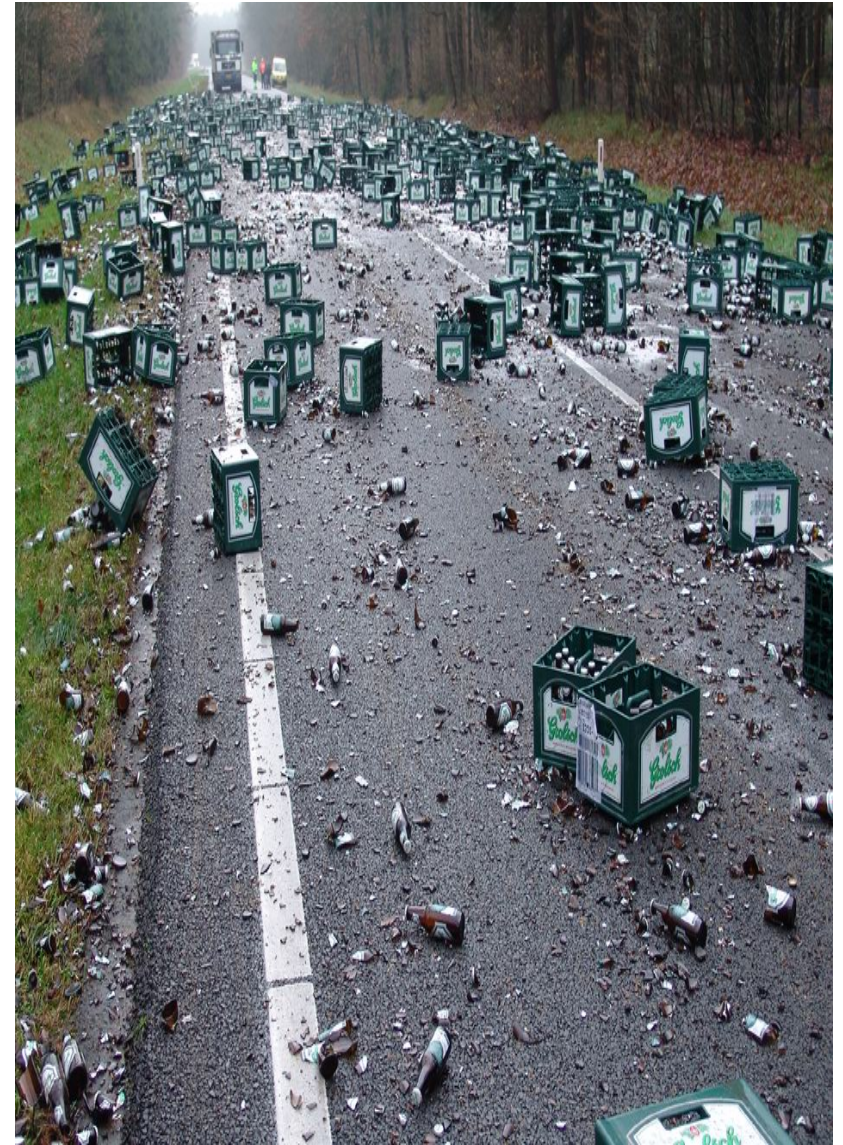
- Οι στατιστικά σημαντικές διαφορές με βάση το φύλο ήταν οριακές. Βρέθηκε ότι οι γυναίκες οδηγούν πιο 'νηφάλιες' σε σύγκριση με τους άντρες.
- Στις βόρειες και ανατολικές χώρες οι πολύ νέοι και οι ηλικιωμένοι φαίνεται να οδηγούν συχνότερα υπό την επήρεια αλκοόλ.
- Αντίθετα στις νότιες χώρες οι νέοι δήλωσαν πιο συχνά οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ σε σύγκριση με τις υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες.
- Τέλος, η συχνότητα της δηλωθείσας οδήγησης υπό την επήρεια αλκοόλ φαίνεται να μειώνεται όσο τα κυβικά της μοτοσυκλέτας αυξάνονται.

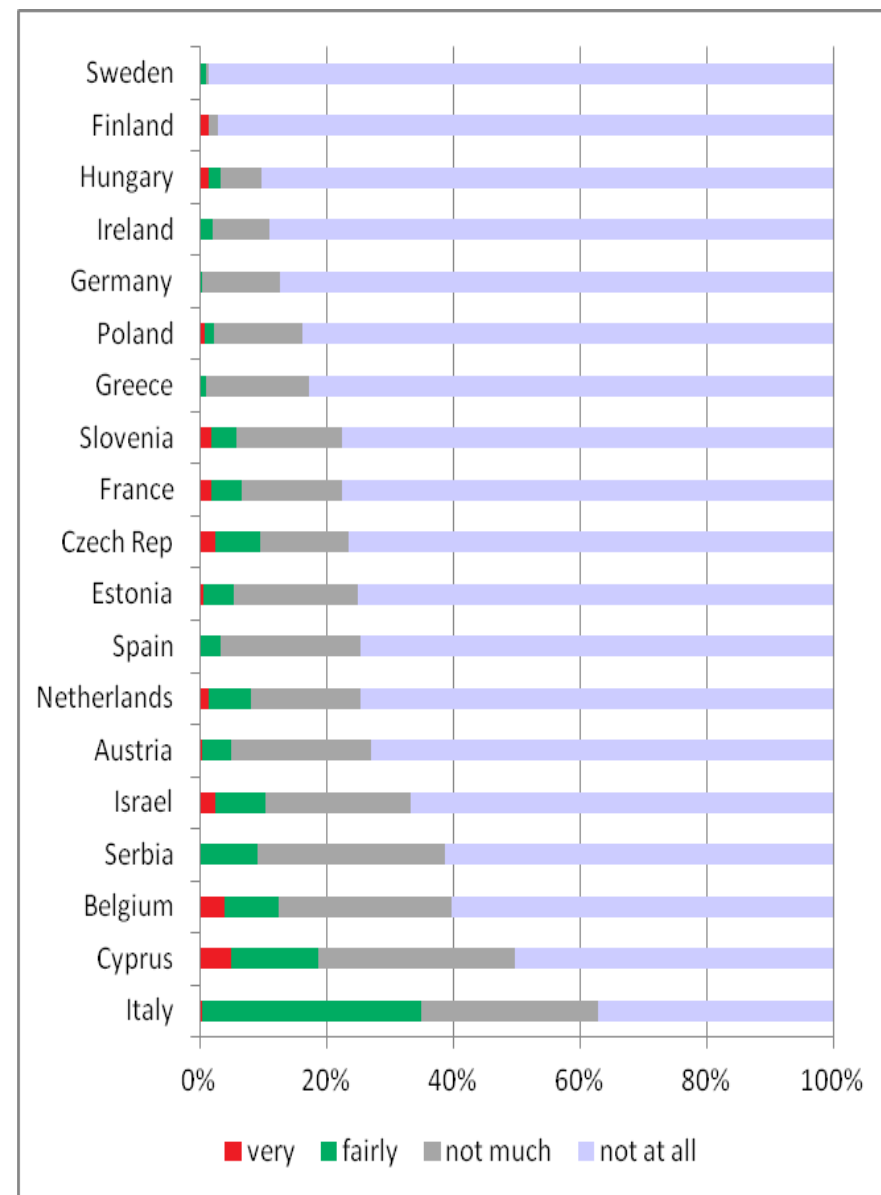
Αλκοόλ και κίνδυνος ατυχήματος

- Η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων (περίπου 93%) πιστεύει ότι «η οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ αυξάνει αρκετά ή πάρα πολύ την πιθανότητα εμπλοκής σε ατύχημα».
- Δε βρέθηκε στατιστικά σημαντική διαφορά ανά φύλο και ηλικία.
- Από την άλλη μεριά, οι μοτοσικλετιστές πιστεύουν ότι «οδηγώντας υπό την επήρεια μιας μικρής ποσότητας αλκοόλ ή λίγο πάνω από το νόμιμο όριο δεν αυξάνεται ο κίνδυνος ατυχήματος».
- Το αλκοόλ δε θεωρείται ο κύριος παράγοντας πρόκλησης ατυχήματος.

Αλκοόλ και οδήγηση αν γίνεται με προσοχή

- Σχεδόν το 80% των μοτοσικλετιστών συνολικά διαφωνεί κατηγορηματικά ότι «μπορούν να οδηγήσουν υπό την επήρεια αλκοόλ αν είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί».
- Δεν διαπιστώθηκε στατιστική διαφορά μεταξύ των βορείων και των ανατολικών χωρών καθώς όλες αυτές οι χώρες σε γενικές γραμμές έχουν μικρά ποσοστά στην αντίληψη ότι αλκοόλ και οδήγηση γίνεται να συνδυαστούν αν γίνεται με προσοχή (με εξαίρεση το Βέλγιο).
- Αντίθετα οι νότιες χώρες δηλώνουν πιο συχνά ότι μπορούν να οδηγήσουν υπό την επήρεια αλκοόλ εάν προσέχουν (πχ. στην Ιταλία).

Πρόστιμα από αλκοτέστ την τελευταία 3ετία

- Σε γενικές γραμμές οι συμμετέχοντες σπάνια δήλωσαν ότι «έχουν δεχτεί πρόστιμο από αλκοτέστ την τελευταία 3ετία».
- Σε κάποιες χώρες όπως Βέλγιο, Κύπρος, Ισραήλ και Σερβία, πάνω από 6% των ερωτηθέντων μοτοσικλετιστών έχει δεχτεί πρόστιμα για κατανάλωση αλκοόλ.
- Αντίθετα σε χώρες όπως η Γερμανία, η Αυστρία, η Ολλανδία, η Φινλανδία, η Γαλλία και η Σουηδία το αντίστοιχο ποσοστό πέφτει κάτω του 1%.

Πρόστιμα από αλκοτέστ και άλλες παραβάσεις

- Από όσους έχουν δεχτεί πρόστιμα, ένα ποσοστό της τάξης του 55.2% οδήγησε έχοντας πιεί αλκοόλ πάνω από το νόμιμο όριο τον τελευταίο μήνα.
- Τα πρόστιμα για αλκοόλ παρουσιάζουν αύξηση 6% σε όσους έχουν δεχτεί και πρόστιμο για υπερβολική ταχύτητα κατά την τελευταία τριετία.
- Από τα παραπάνω αποτελέσματα φαίνεται υπάρχει μια τάση σε κάποιους μοτοσικλετιστές να διαπράττουν διαδοχικές παραβάσεις.

Έξυπνες συσκευές alcolock και ποινές για παραβάσεις που σχετίζονται με το αλκοόλ

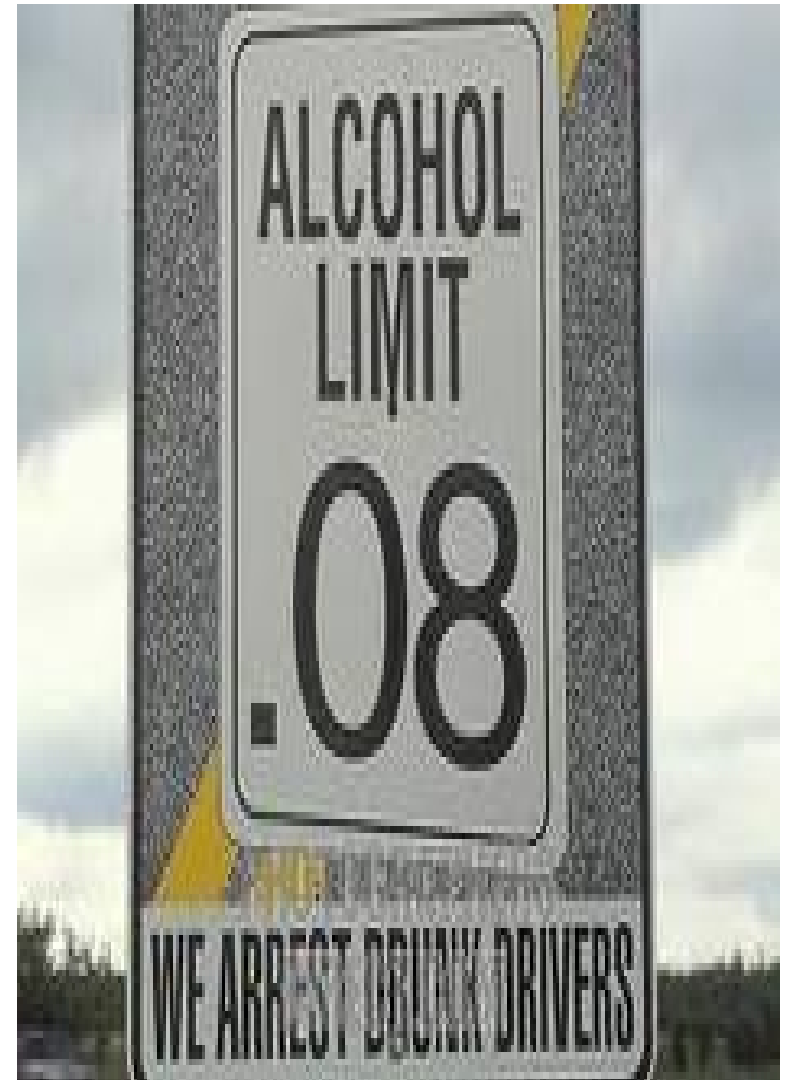
- Οι περισσότεροι ερωτηθέντες (73%) δήλωσαν ότι υποστηρίζουν τη συσκευή 'alcolock' για όλους τους μοτοσικλετιστές, ιδιαίτερα για τους επιρρεπείς στην επαναλαμβανόμενη οδήγηση υπό αλκοόλ (79%).
- 78% συνολικά υποστηρίζει πιο αυστηρές ποινές για παραβάσεις που σχετίζονται με αλκοόλ.
- Σημαντική εξαίρεση αποτελεί η Ιταλία, όπου ένας στους δύο δεν υποστηρίζει τα παραπάνω μέτρα.

Αλλαγή του νόμιμου ορίου αλκοόλ

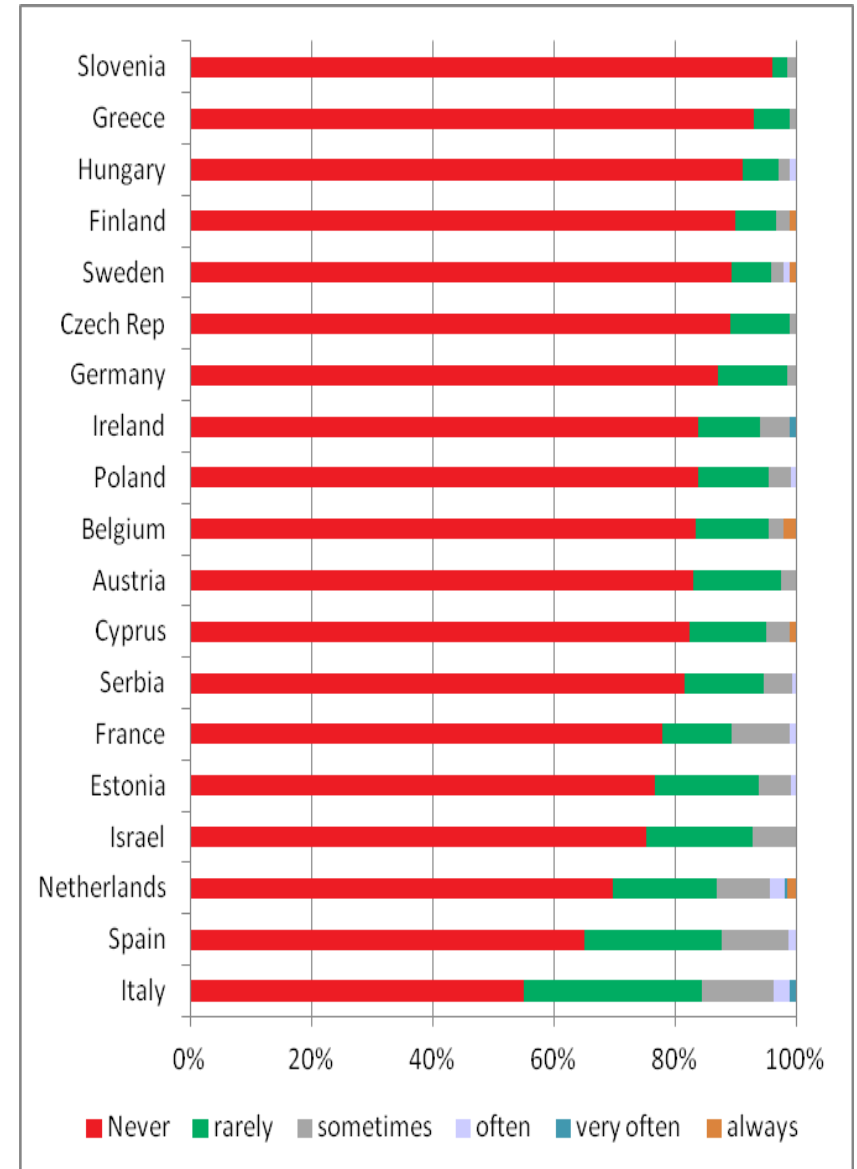

- Ένα σημαντικό ποσοστό (60%) πιστεύει ότι οι μοτοσικλετιστές πρέπει είτε να μην επιτρέπεται να καταναλώνουν καθόλου αλκοόλ, είτε να επιτρέπεται με χαμηλότερα από τα σημερινά όρια.
- Παρουσιάζονται κάποιες διαφορές ανά χώρα. Σε χώρες που το όριο είναι ουσιαστικά μηδενικό, το παραπάνω ποσοστό είναι μεγαλύτερο, πχ. 72% στην Τσεχία, 90% στην Ουγγαρία.
- Στις νότιες χώρες φαίνεται ότι οι μοτοσικλετιστές είναι σχετικά λιγότερο υπέρ πιο αυστηρών ορίων.

Οδήγηση υπό την επήρεια φαρμάκων

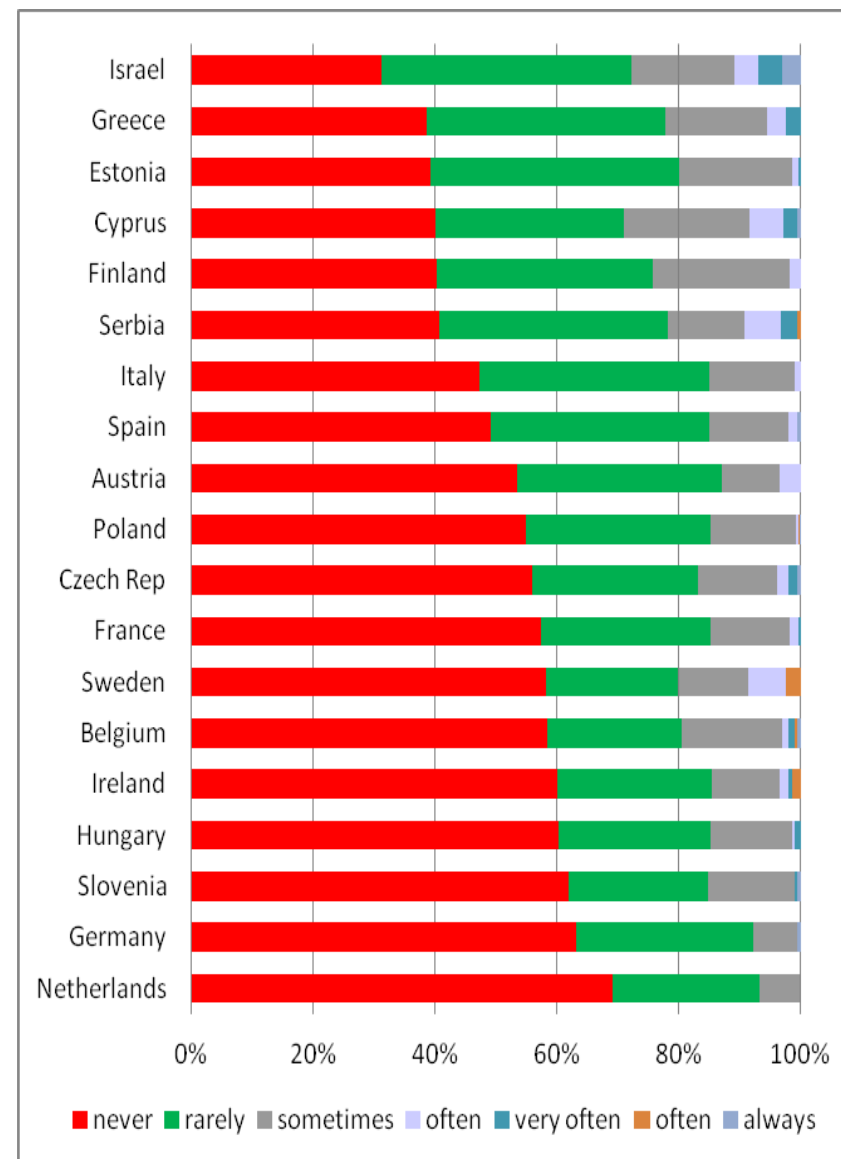
- Η οδήγηση υπό την επήρεια φαρμάκων είναι πιο σπάνια από την οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ.
- 81% των ερωτηθέντων ποτέ δεν οδήγησε υπό την επήρεια φαρμάκων που πιθανόν να επηρεάζουν την οδηγική ικανότητα.
- 86% των ερωτηθέντων είναι ενήμερο ότι τέτοιου είδους φάρμακα επηρεάζουν την οδήγηση και εγκυμονούν κινδύνους.

Οδήγηση κάτω από αυξημένη κούραση

- Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων είτε δεν οδηγούν ποτέ με αυξημένη κούραση είτε οδηγούν σπάνια με αυξημένη κούραση.
- Βρέθηκαν σημαντικές διαφορές στα ποσοστά μεταξύ κρατών.
- Τα πιο υψηλά ποσοστά των ερωτηθέντων που οδηγούν από 'μερικές φορές' έως 'πάντα' με αυξημένη κούραση παρουσιάζονται στην Κύπρο (28.9%), στο Ισραήλ (27.7%) και στη Φινλανδία (24.2%).
- Τα αντίστοιχα μικρότερα ποσοστά βρέθηκαν στην Ολλανδία και στη Γερμανία (6.7% και 7.8% αντίστοιχα).

Συμπεράσματα (1)

- Η οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ, φαρμάκων και κούρασης είναι ιδιαίτερα επικίνδυνη. Αυτό φαίνεται ότι το αντιλαμβάνονται οι περισσότεροι μοτοσικλετιστές και μάλιστα υποστηρίζουν μέτρα όπως αυστηρότερες ποινές, αλλαγή ορίου αλκοόλ κτλ.
- Δυστυχώς υπάρχει ένα μη αμελητέο ποσοστό που υποεκτιμά αυτούς τους κινδύνους και είναι επιρρεπές σε οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ. Αφορά κυρίως νέους και άντρες.
- Αυτοί εντοπίζονται ιδιαίτερα στις νότιες χώρες. Αντίθετα οι μοτοσικλετιστές στις βόρειες και ανατολικές χώρες φαίνονται πιο συνειδητοποιημένοι σε ό,τι αφορά ιδιαίτερα στο αλκοόλ.

Συμπεράσματα (2)

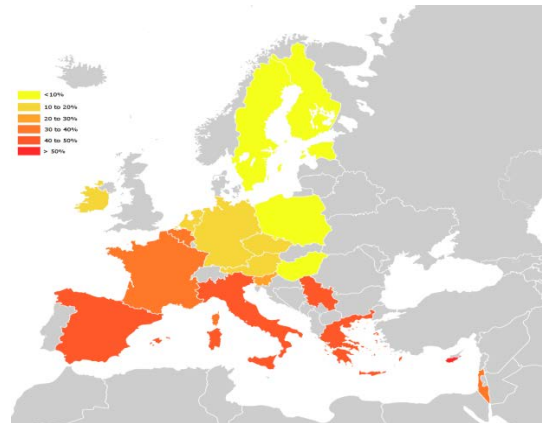

- Η συντριπτική πλειοψηφία υποστηρίζει ότι καταναλώνοντας αλκοόλ αυξάνεται ο κίνδυνος πρόκλησης ατυχήματος.
- Παρόλα αυτά το αλκοόλ δεν θεωρείται ότι ευθύνεται για τα ατυχήματα, αλλά ότι πιθανώς ευθύνονται άλλοι παράγοντες.
- Ένα πολύ μικρό ποσοστό έχει δεχτεί πρόστιμα για κατανάλωση αλκοόλ πάνω από το νόμιμο όριο, αλλά πολλοί εξ' αυτών έχουν δεχτεί επίσης πρόστιμα για αυξημένη ταχύτητα.
- Η μεγάλη πλειοψηφία των ερωτηθέντων σπάνια (ή ποτέ) οδηγεί υπό την επήρεια φαρμάκων ή κάτω από αυξημένη κούραση.

5ο Συνέδριο Οδικής Ασφάλειας
Βόλος, 25-26 Οκτωβρίου 2012

Οδηγώντας μοτοσικλέτα υπό την επήρεια αλκοόλ και άλλων ουσιών

[Ε. Παπαδημητρίου](#)¹, [Α. Θεοφιλάτος](#)¹, [Γ. Γιαννής](#)¹,
J. Cestac², S. Kraïem², C. Barbier²

¹Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Τομέας Μεταφορών και Συγκοινωνιακής Υποδομής
²IFSTTAR, France